

SUMARI

Els meus dubtes.....	9
Introducció.....	11
PRIMER SOSPIR. CONEIX-TE	
I ofereix la teva millor versió.....	15
SEGON SOSPIR. PROJECTA'T	
Tu ets el teu projecte.....	29
TERCER SOSPIR. VALORA'T	
I enamora't de tu.....	49
QUART SOSPIR. ACTIVA'T	
Pensa bé i actuaràs bé.....	65
CINQUÈ SOSPIR. MOTIVA'T	
Ningú ho farà per tu.....	81
SISÈ SOSPIR. LA TEVA NOVA MARCA ARTÍSTICA	
Defineix la teva imatge.....	95
Epíleg. Sospirs a 432 Hz.....	109

ELS MEUS DUBTES

Sempre que escric ho faig com si estigués conversant amb algú que tinc al meu davant. Algun cop, imagino un dels estudiants que m'escolten atentament en les meves classes d'universitat o el públic en una de les meves conferències. Altres vegades, penso en un dels artistes que estic *mentoritzant*. De fet, algun dels paràgrafs d'aquest llibre ha sortit de missatges i tutories que faig regularment.

I sempre dubto de quin gènere posar als objectes de les meves frases. Perquè en la meva imaginació a vegades tinc al meu davant un home, d'altres, una dona, una nena, un jove o un ancià. O una dona que va ser home.

Anys enrere el gènere masculí era el predominant en els textos quan ens referíem a tots i a totes en general. Però no sé si és perquè la música és un terme femení, com ho són la sensibilitat, la bondat, la generositat, l'empatia, o la nostra gran protagonista l'autoestima, que em resisteixo a fer-ho únicament en masculí.

El motiu també pot ser que estiguem en el segle de les dones. Bé, no en totes les societats actuals, ja que en alguns països estan uns quants segles enrere. I seguiran així desafortunadament. Mentrestant, cadascú en el seu petit espai de divulgació ha d'aportar el seu gra de sorra perquè la igualtat de gènere vagi una mica més enllà del simple, però no menor, detall d'escriure en masculí o femení.

Una vegada vaig sentir que el segle XXI seria el segle de les dones i jo vaig voler afegir que hauria de ser també

el segle del costat femení dels homes. O encara millor, el segle de la sensibilitat.

És per aquest motiu que en aquest llibre trobaràs indistintament el gènere femení i el masculí. Això dependrà de qui estigui en aquell moment davant meu. En la meva imaginació.

I en un llibre en el qual et convidaré a sospirar contínuament, deixa'm afegir també una nota gramatical. Quan t'escrigui "et sospiro", et llançaré una proposta de reflexió sobre el contingut que hagi explicat. Però, com saps, el verb *sospirar* és un verb intransitiu, per tant, conjugar-lo d'aquesta manera és un artifici que m'és útil per a transmetre aquest significat. Jo no puc sospirar-te. Sospira tu. Em permeto aquesta llicència amb l'excusa que, des de la humilitat, podem saltar-nos algunes vegades les normes i així donar al nostre missatge un sentit més pròxim a la poesia i no tant al normatiu. Gràcies per deixar-te sospirar.

INTRODUCCIÓ

La llosa de marbre

“El seu fill serà un gran pianista.” Va ser la frase que un dia la meva professora de piano va dir als meus pares en finalitzar una audició compartida amb altres alumnes. Tenia dotze anys.

Com sabia aquesta senyora que jo seria pianista? És més, com sabia que, en cas de ser-ho, seria un “gran” pianista?

Potser era un desig que ella tenia veient les meves habilitats amb les tecles. O potser tenia la certesa que jo decidiria dedicar-me a la música veient les meves habilitats, la meva passió i la meva regularitat.

Però hi havia alguna cosa que jo no acabava d'entendre. Si tan orgullosa estava del meu progrés i complia amb escriure les seves expectatives, per quina raó va ser la professora que sempre em va qualificar amb notes una mica baixes? És clar, devia ser allò de, si li puntuo per sota del que mereix, segur que s'esforçarà més i aconseguirà resultats més importants. Sí? Doncs no ho sé. Avui, als meus cinquanta-quatre anys, continuo dubtant d'aquesta coneguda estratègia de motivació dels estudiants. Si toques de 8, et mereixes un 8; si toques de 5, un 5. I si toques de meravella, doncs un 9,5 com a mínim, al meu entendre.

Si tan bé tocava, millor que molts estudiants del meu curs, com podia encaixar que les meves notes no es corresponguessin amb aquests afalacs? No entenia res. I si

al final d'una audició em felicitaven els meus companys de curs, els seus pares i molts dels professors assistents... Com quedem? Era bo o no tant? Seré un gran pianista?

Per sort, als dotze anys no dubtava de mi. Encara. Però a aquesta edat intentes justificar el que no entens per a trobar-li una certesa que et permeti seguir endavant. Perquè sí, tenia bastant clar que volia ser pianista, però no sabia què volia dir ser un gran pianista i sobretot què significava perseguir-ho. I si no ho aconseguia? Quina resposta em donaria la meva professora de piano? Per què carall va dir això?

No vaig saber trobar respostes en aquell moment. Però sí que notava sobre el meu cap una gran llosa de marbre.

El pes de la pedra

L'any 2008 vaig fer un concert a Girona, a la Casa de la Cultura. És una sala on he actuat diverses vegades i la veritat és que sempre m'ha acompanyat aquesta màgia que tenen alguns espais, en els quals, abans de tornar-hi, ja tens la grata sensació en el cos que hi viuràs novament una gran experiència.

Unes hores abans del meu concert ja era a la sala per a poder provar el piano, acomodar l'altura de la banqueta, passejar per la platea, impregnar-me de l'olor de les butaques de fusta i provar el meu micròfon de diadema. És a dir, familiaritzar-me amb la sala com si estigués al menjador de casa meva.

Però vaig haver d'esperar. Abans del meu concert estava programada una audició d'una jove violinista. Una molt jove violinista. El cartell de l'audició, exposat en un cavallet de pintor a l'entrada de la sala, anunciava amb lletra de mida gran i tipografia estel·lar el nom de la jove, nena, més ben dit, i, després del seu nom i amb lletra encara més contundent, la frase: "La nova violinista prodigi de la ciutat de Girona."

El concert de la jove talent estava a punt de començar. Em vaig situar al final de la sala, prop de la porta. Dempeus. He de confessar que no m'agrada asseure'm en una butaca quan faig d'espectador. Em sento atrapat en el temps. Potser es deu al fet d'estar acostumat a tenir sempre la millor cadira de tot l'auditori, la que hi ha just a l'escenari i que curiosament sempre que jo faig un concert està lliure. Ja ho veus.

Doncs bé, per aquest motiu d'estranya claustrofòbia artística, vaig escoltar dempeus l'inici del concert de la superviolinista gironina acompanyada per un pianista ja no tan jove. Una primera obra en què els passatges inicials al piano mostraven un tempo molt atrevit i poc recomanable per a iniciar el concert. Es tracta de la meva opinió, és clar.

Al cap de dos minuts d'introducció, el pianista, que tocava molt bé, va fer una cadència suspensiva preparant així l'entrada del violí. I allí estava el so de la jove nena prodigi de la ciutat de Girona. I sí, tocava com els àngels, per a la seva edat. Amb un so càlid i intens alhora, per a la seva edat. Amb una tècnica àgil i depurada, per a la seva edat. Amb una maduresa pròpia d'edats més avançades. Bona, realment bona, aquesta nena amb el violí.

Però de tant en tant desafinava. Vaja. Una cosa normal a la seva edat. Tenia impureses tècniques. Comprensible a la seva edat. Amb una certa tendència a accelerar-se en les semicorxeres. Una cosa lògica a la seva edat.

A qui se li va ocórrer escriure en el cartell del concert "La nova violinista prodigi de la ciutat de Girona"? Si us plau! És clar que era una interpretació brillant d'una estudiant amb unes habilitats increïbles amb el violí i amb una musicalitat que enamorava. Però tenia imperfeccions!

El públic assistent estava entregat a aquesta audició ja abans que la nena toqués la primera nota del concert. Amics, familiars, companys d'estudis, tots aplaudien d'allò més davant les esplèndides interpretacions. És el que jo anomeno percepció afectiva, que ocorre quan qui escolta

té un vincle afectiu amb l'artista, per la qual cosa l'objectivitat de l'opinió se'n va a fer punyetes.

Hi havia a la sala algú més que opinés com jo? Segurament, sí. Però, és clar, a qui se li ocorreria dir-ho! És com quan algú et diu que el teu fill està molestant... "Perdoni? Doncs el seu més!"

Durant aquest concert vaig sentir la necessitat, a causa del meu esperit de pedagog, de buscar la persona que havia decidit esculpir en la pedra situada en un cavallet de pintor la frase que incloïa la pitjor paraula que es pot utilitzar per a definir una molt jove promesa del violí. La paraula fatídica és: *prodigi*.

Aquesta paraula actua com una autèntica llosa de marbre que l'estudiant ha de portar a sobre durant el seu creixement personal i artístic. A causa del pes de la pedra, l'ajudaran a transportar-la els seus pares, les seves tietes (són les que tenen més força), algun dels seus professors que veuen en la nena la possibilitat d'atreure noves promeses de la música i poder penjar-se sengles medalles... I, finalment, si cal donar un cop de mà, també col·laboraran per a sostenir el pes del marbre les persones que senten que aquesta nena portarà el nom de la ciutat per tot el planeta i que es recordarà dels seus aplaudiments quan li facin entrevistes en els seus concerts internacionals.

Però, qui carregarà amb la seva llosa de marbre quan la nena, jove, dona, es trobi sola? Quan un senyor, situat dempeus al final de la sala, s'atreveixi a dir-li, amb afecte però amb certesa: "Toques de meravella però de tant en tant desafines i tens tendència a córrer."

La llosa de marbre és una pedra immensa que ens van regalar de petits per a apujar-nos l'autoestima i fer-nos creure que som els millors del món. Però quan vas creixent desapareixen les mans que sustenten el seu pes i et trobes sola.

És llavors quan dubtes de tu.

PRIMER SOSPIR. CONEIX-TE

I ofereix la teva millor versió

No es tracta de com jo t'anomeni, sinó a què respons tu. Però si no saps qui ets, qualsevol pot posar-te un nom. I si qualsevol pot posar-te un nom, llavors respondràs a qualsevol cosa.

PROVERBI AFRICÀ

Qui ets?

Estimada lectora, estimat lector. Qui sap si en aquest moment ja em coneixes. Potser per haver llegit sobre mi, per haver escoltat la meva música o haver-me vist en directe. Hi ha la possibilitat també que ens coneguem personalment.

Però la pregunta clau, que et formulo de dues maneres, és:

Et coneixes a tu mateixa?

Aquesta primera és una pregunta tancada, és a dir, només pots contestar sí o no. O, en tot cas, no ho sé. Les preguntes tancades no ens conviden a pensar massa, encara que davant una pregunta com aquesta pot ser que no t'hagi estat fàcil respondre.

Anem a la pregunta oberta. Com ets? Uf, aquesta ja té més substància.

Si fossis amic teu (vigila, no et perdis), què opinaries de tu? Pensa ara mateix en alguna persona que consideris que et coneix molt. Però molt, molt. La persona que més et coneix. La tens? Aquesta! Ho sap tot de tu? Però tot, tot...? Intueixo la resposta.

Bé, seguim. Traguem gent del mig. Ara només hi ets tu.

Ho saps tot de tu? Tot, tot?

Gairebé segur que tot... doncs no. T'ho asseguro. Si et serveix d'alguna cosa, fa més de vint anys que treballo en desenvolupament i creixement personal i encara avui descobreixo facetes noves de mi. Segueixo en la tasca de conèixer-me. És fascinant i, de vegades, també una mica descoratjador.

Perquè sí, sé que tinc coses molt bones. Algunes les comparteixo amb els altres i rebo felicitacions i fins i tot molts aplaudiments, és el que té sortir regularment a un escenari. I n'hi ha d'altres que prefereixo amagar-les o almenys que no se'm notin gaire.

Moments d'enveja, per exemple, cap a algú que ho fa millor que jo i que vull tapar fent-me creure que és admiració. No, senyor Tolmos, això és enveja. I no serveix allò de dir que és enveja "sana". No. Seria com dir que el dimoni en el fons té bon cor.

I, d'altra banda, tenim allò que sí que ens agrada que es vegi. Pensa en algun aspecte que t'agradi mostrar de tu i que saps que agrada als altres. La teva producció artística? Els teus quadres? Els teus poemes? Les teves cançons? La teva manera de ser? El teu to de veu? El teu físic? Segur que hi ha detalls teus que saps que agraden.

Bé, tot això que agrada de tu són les teves cartes guanyadores. Les fotos on quedés bé, els detalls que tant agraeixen els que t'envolten. Els quadres que pintes, si pintes; les cançons que compons, si compons; les coreografies que balles, si balles. I els somriures, els gestos, els petons i les abraçades. La teva generositat, l'empatia, els cafès de "ja pago jo", o quan poses tu el cotxe. I la gasolina.

Tota aquesta artilleria que lliures per a fer i deixar aquest món una miqueta millor del que estava. Sí, aquest ets tu. També. Tot això ho anomenarem "fortaleses".

© del text: Antoni Tolmos i Tena, 2025
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2025
C/ Sant Salvador, 8 – 25005 Lleida
editorial@pageseditors.cat
www.pageseditors.cat
Primera edició: febrer de 2025
DL: L 92-2025
ISBN: 978-84-1303-614-4
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, S L
www.bobala.cat

◀ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, <www.cedro.org>) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.